

LATVIJAS REPUBLIKA

**VALMIERAS NOVADA PAŠVALDĪBAS DZĪVOJAMAI MĀJAI FUNKCIJONĀLI NEPIECIEŠAMĀ
ZEMES GABALA NOTEIKŠANAS UN PĀRSKATĪŠANAS KOMISIJA**

Nodokļu maksātāja reģistrācijas kods 90000043403, Lāčplēša iela 2, Valmiera, Valmieras novads, LV-4201

Tālrunis 64207120, e-pasts: pasts@valmierasnovads.lv, www.valmierasnovads.lv

LĒMUMS
Valmierā

2024.gada 9.janvārī

Nr.9
(protokols Nr.1, 10.§)

**Par funkcionāli nepieciešamā zemesgabala
noteikšanu daudzdzīvokļu mājai “Tožas 8”,
Kocēnu pagastā, Valmieras novadā**

Valmieras novada pašvaldībā (turpmāk – Pašvaldība) 14.07.2023. saņemts [redacted] iesniegums (Pašvaldībā reģistrēts ar Nr.4.1.8.3/23/5265; turpmāk – iesniegums) ar lūgumu Pašvaldībai atbilstoši Pies piedu dalītā īpašuma privatizētajās daudzdzīvokļu mājās izbeigšanas likumam (turpmāk – Pies piedu dalītā īpašuma izbeigšanas likums) noteikt daudzdzīvokļu mājai “Tožas 8”, Kocēnu pagastā, Valmieras novadā, funkcionāli nepieciešamo zemes gabalu zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 9664 002 0027. Vienlaikus Pašvaldībā 17.03.2023. saņemts [redacted] iesniegums (Pašvaldībā reģistrēts ar Nr.4.1.8.3/23/2273) par funkcionāli nepieciešamā zemesgabala noteikšanu zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 9664 002 0027.

Daudzdzīvokļu dzīvojamā māja “Tožas 8”, Kocēnu pagastā, Valmieras novadā, kadastra apzīmējums 9664 002 0027 003 (turpmāk – Dzīvojamā māja) sastāv no diviem dzīvokļiem. Atsevišķs nodalījums zemesgrāmatā ir atvērts dzīvoklim Nr.1, kadastra Nr.9664 900 0585, uz kuru īpašumtiesības ir reģistrētas iesnieguma iesniedzējam. Sākotnēji dzīvokļa īpašums ir nošķirts (privatizēts) no SIA “KOCĒNI” mantas saskaņā ar likuma “Par lauksaimniecības uzņēmumu un zvejnieku kolhozu privatizāciju” 19.pantu (20.11.1992. vienošanās).

Dzīvokļu īpašuma “Tožas 8”-2 tiesiskā valdītāja saskaņā ar Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas datiem ir [redacted].

Dzīvojamā māja atrodas uz [redacted] piederošas zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 9664 002 0027, platību 5,1 ha, kas ietilpst nekustamajā īpašumā “Dzirņi”, Kocēnu pagastā, Valmieras novadā, kadastra Nr.9664 002 0025, (turpmāk – Zemes vienība). Zemes vienības īpašumtiesības ir ierakstītas Kocēnu pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr.168.

Iesniegumā tiek lūgts Pašvaldībai noteikt Dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamo zemes gabalu.

Pašvaldībā 17.03.2023. ir arī saņemts Zemes vienības īpašnieces iesniegums (Pašvaldībā reģistrēts ar Nr.4.1.8.3/23/2273), kurā, cita starpā, izteikts lūgums Pašvaldībai noteikt Dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamo zemes gabalu ar mērķi izbeigt pies piedu dalītā īpašuma attiecības.

Pies piedu dalītā īpašuma izbeigšanas likuma 5.panta ceturtā daļa cita starpā nosaka, ka zemesgabals ir privātpersonai piederoša zeme, uz kuras atrodas daudzdzīvokļu dzīvojamā māja, īpašuma tiesības uz to ir nostiprinātas zemesgrāmatā un tā sakrīt vai daļā sakrīt ar dzīvojamo māju privatizāciju regulējošos normatīvajos aktos noteikto dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamo zemesgabalu.

Ievērojot minēto, Iesniegumā izteiktais lūgums par Dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamā zemesgabala noteikšanu ir balstāms uz dzīvojamo māju privatizāciju regulējošiem normatīvajiem aktiem.

Dzīvojamo māju privatizāciju regulē likums "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju", kura:

- 1.panta 1.punkts nosaka, ka daudzdzīvokļu māja – dzīvojamā māja, kurā saskaņā ar mājas inventarizācijas plānu ir vairāk nekā viens dzīvoklis, mākslinieka darbnīca vai neapdzīvojamā telpa, un mājai funkcionāli piederīgās palīgēkas un būves;
- 1.panta 20.punkts nosaka, ka dzīvojamai mākai funkcionāli nepieciešamais zemes gabals – zeme, uz kuras uzcelta dzīvojamā māja, tās uzturēšanai, apsaimniekošanai un funkcionēšanai nepieciešamie infrastruktūras, labiekārtojuma un komunikāciju elementi, kas uzrādīti šā zemes gabala detālplānojumā;
- 28.panta otrā daļa paredz, ka, nosakot privatizējamai dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamo zemes gabalu, nem vērā normatīvo aktu par vispārējo teritorijas plānošanu, izmantošanu un apbūvi noteikumus, it sevišķi: 1) esošo apbūvi; 2) apbūves parametrus; 3) pagalmu plānošanas noteikumus; 4) to, lai nodrošinātu piekļuvi, pieejamību transporta infrastruktūrai, nepieciešamo inženierkomunikāciju tīklu u.c.; 5) to, lai pēc privatizējamai dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamā zemes gabala noteikšanas zemes gabala īpašiekam būtu iespēja izmantot atlikušo zemes gabala daļu atbilstoši noteiktajam lietošanas mērķim.

Nemot vērā, ka Dzīvojamā māja kopā ar dzīvojamām mājām "Tožas 4", "Tožas 6" un "Tožas 8" veido vienotu kvartālu, nosakot funkcionāli nepieciešamo zemes gabalu, ievērojama arī likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 85.panta otrā daļa, kura nosaka, ka, ja ir saņemts kaut viens ierosinājums par dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamā zemes gabala pārskatīšanu, pašvaldība vienlaikus izvērtē arī citu dzīvojamām mājām funkcionāli nepieciešamo zemes gabalu pārskatīšanas nepieciešamību attiecīgā kvartāla robežās.

Savukārt Ministru kabineta 2015.gada 8.septembra noteikumu Nr.522 "Privatizējamai dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamā zemes gabala noteikšanas kārtība" 4.punkts paredz, ka, nosakot funkcionāli nepieciešamā zemes gabala platību, nem vērā apbūves blīvumu un brīvās zālās teritorijas rādītāju.

Ievērojot Administratīvā procesa likumā 62.panta noteikto pienākumu noskaidrot un izvērtēt administratīvā procesa dalībnieku viedokli, 14.08.2023. Pašvaldībā tika uzklausīts Dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku un Zemes vienības īpašnieka viedoklis saistībā ar iespējamo funkcionāli nepieciešamo zemes gabala noteikšanu. Iesniedzējs norādīja, ka atbalsta funkcionāli nepieciešamā zemes gabala noteikšanu, kas ietver Dzīvojamo māju un visas šobrīd esošās palīgēkas, kā arī paplašinājumu ZR virzienā, lai nodrošinātu dzīvesvides aizsardzību pret lauksaimnieciskās darbības kaitīgo ieteikmi (21.08.2023.iesniegums Nr.4.1.8.3/23/6291), savukārt Zemes vienības īpašniece iesniedza savu piedāvājumu noteikt funkcionāli nepieciešamā zemes gabala platību aptuveni 1080 m² platībā (zemes gabals, kas ietver Dzīvojamo māju 14 m dienvidrietumu, 11 m ziemeļrietumu, 6 m ziemeļaustrumu un 12 m dienvidaustrumu virzienā no Dzīvojamās mājas).

Atbilstoši Valsts zemes dienesta kadastra informācijas sistēmas datiem Dzīvojamās mājas, kadastra apzīmējums 9664 002 0027 003, kopējā platība ir 46,10 m². Saskaņā ar Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas (turpmāk - NEKIP) datiem Dzīvojamā māja ir pārbūvēta uz tās apjoms ir palielināts, kā rezultātā kopējā platība veido aptuveni 123 m². Pie Dzīvojamās mājas atrodas vēl divas būves:

- pirmsreģistrēta apvidū esoša būve ar kadastra apzīmējumu 9664 002 0027 016, aptuvenā platība 50,37 m²;
- pirmsreģistrēta apvidū esoša būve ar kadastra apzīmējumu 9664 002 0027 015, aptuvenā platība 23,14 m².

Atbilstoši Pašvaldības rīcībā esošajai informācijai Dzīvojamā mājai ir šādi labiekārtojuma elementi: ūdensapgāde – aka, kanalizācija – decentralizēta; siltumapgāde – malkas apkure. Ievērojot šo, secināms, ka Dzīvojamai mājai nepieciešams tik liels funkcionāli nepieciešamais zemesgabals, lai uz tā būtu iespējams izvietot Dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamas palīgēkas – malkas šķūni, aku un kanalizācijas risinājumam nepieciešamo būvi.

Ņemot vērā, ka Zemes vienība pieguļ valsts vietējam autoceļam V215 Dūkeri – Ķelpi, racionālākais piekļuves veids Dzīvojamai ir mājai ir no šī autoceļa, kā rezultātā nav nepieciešams vērtēt citus piekļuves vai pieejamības transporta infrastruktūrai risinājumus.

Saskaņā ar Kocēnu novada teritorijas plānojumu 2014.-2025.gadam un saistošajiem noteikumiem Nr.32/2013 "Kocēnu novada teritorijas plānojuma 2014.-2025.gadam grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi" (turpmāk – Saistošie noteikumi Nr.32), kas apstiprināti ar Kocēnu novada pašvaldības domes 13.11.2013. sēdes lēmumu Nr.6 (1§), Zemes vienības plānotais (atļautais) teritorijas izmantošanas veids ir Lauksaimniecības teritorija.

Ņemot vērā, ka šim plānotajam (atļautajam) izmantošanas veidam Saistošie noteikumi Nr.32 nenosaka skaitiskus apbūves parametrus, ievērojot Administratīvā procesa likuma 15.panta divpadsmītajā daļā nostiprināto juridiskās obstrukcijas aizlieguma principu, kurš noteic, ka iestāde nedrīkst atteikties izlemt jautājumu, pamatojoties uz to, kas šis jautājums nav noregulēts ar likumu vai citu ārejo normatīvo aktu, tās nedrīkst atteikties piemērot tiesību normu, pamatojoties uz to, ka šī tiesību norma neparedz piemērošanas mehānismu, ka tas nav pilnīgs vai nav izdoti citi normatīvie akti, kas tuvāk regulētu attiecīgās tiesību normas piemērošanu, Dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamā zemesgabala apbūves parametru noteikšanai tiek izmantota pēc funkcionalitātes un būtības atbilstošākais plānotais (atļautais) izmantošanas veids - Lauku apbūves teritorija, kurā, saskaņā ar Saistošo noteikumu Nr.32 334.punktu kā galvenais zemes, ēku un būvju izmantošanas veids cita starpā ir noteikta dzīvojamā apbūve (tai skaitā esošā mazstāvu daudzdzīvokļu māju apbūve). Saistošo noteikumu Nr.32 338.punkts nosaka, ka Lauku apbūves teritorijā zemes vienības maksimālais apbūves blīvums nedrīkst pārsniegt 30%.

Šobrīd esošā apbūve – Dzīvojamā māja un palīgēkas (būves ar kadastra apzīmējumiem 9664 002 0027 016, 9664 002 0027 015) veido apbūvi $196,51 \text{ m}^2$ apjomā.

Zemes vienība pieguļ valsts vietējam autoceļam V215 Dūkeri-Ķelpi, kuram, saskaņā ar Saistošo noteikumu Nr.32 178. un 179.punktu ir noteikta aizsargjosla 30 m no ceļa ass uz katru pusē, paredzot to kā no apbūves brīvu joslu. Ievērojot šo, aprēķinot apbūves blīvumu netiek ņemta vērā Zemes vienības teritorija no autoceļa V215 līdz Dzīvojamai mājai 684 m^2 platībā.

Lai ievērotu noteikto maksimālo apbūves blīvumu (nepārsniedz 30%), ņemot vērā esošo apbūvi ($196,51 \text{ m}^2$) un izslēdzot teritorijas daļu, kurā apbūve nav atļauta (684 m^2), Dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamā zemesgabala platība nedrīkst būt mazāka par $1339,03 \text{ m}^2$ ($196,51/0,3 + 684$).

Valmieras novada Būvvalde 05.10.2022. veica Dzīvojamās mājas apsekošanu, kuras rezultātā 04.01.2023. sagatavots Atzinums par būves pārbaudi Nr.BIS-BV-19.9-2023-68 (turpmāk – Atzinums).

Atzinumā cita starpā konstatēts, ka:

- būve ar kadastra apzīmējumu 9664 002 0027 016 ir saimniecības ēka, kura vizuāli ir piekritīga ēkām, kas sāktas ekspluatēt no 1960.-1980.gadam;
- būve ar kadastra apzīmējumu 9664 002 0027 015 ir pagrabs, kura vizuāli ir piekritīga ēkām, kas sāktas ekspluatēt no 1960.-1980.gadam .

Tāpat Atzinumā norādīts, ka apsekošanas laikā tika konstatētas būves, kuras nav fiksētas Valsts zemes dienesta informācijas sistēmā:

- pirts, kas atrodas saimniecības ēkas austrumu pusē un kura izbūvēta laika posmā no 2016.-2018.gadam;
- pagrabs, kas atrodas Dzīvojamās mājas ZA pusē un kas vizuāli piekritīgs dzīvojamai ēkai, kas sākta ekspluatēt no 1960.gada.

Nevienas no Dzīvojamās mājas palīgēkām īpašumtiesības nav nostiprinātas Zemesgrāmatā, kā arī tām nav būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu noteiktajā kārtībā izstrādātas dokumentācijas, kas apliecinātu to būvniecības likumību.

Atbilstoši minētajam Atzinumam un zemesgrāmatas un nekustamo īpašumu teksta un grafisko datu lietotājprogrammas (turpmāk - NEKIP) datiem, Dzīvojamās mājas ekspluatācija ir uzsākta 01.09.1960., būvju ar kadastra apzīmējumiem 9664 002 0027 016 (saimniecības ēka), 9664 002 0027 015 (pagrabs) un būves (pagrabs), kura nav reģistrēta Valsts zemes dienesta datos, ekspluatācija uzsākta 1960.-1980.gados, t.i., pirms Dzīvojamās mājas dzīvokļu privatizācijas. Savukārt būves (pirts), kura nav reģistrēta Valsts zemes dienesta datos, ekspluatācija uzsākta laika posmā no 2016.-2018.gadam, t.i., jau pēc Dzīvojamās mājas dzīvokļu privatizācijas brīža.

Saskaņā ar tiesu praksē nostiprinātajām atziņām pirms 05.04.1993. būvētu būvju tiesiskums netiek pārvērtēts un tiek atļauta īpašuma tiesību reģistrācija (*Administratīvās apgabaltiesas 15.05.2012. spriedums lietā Nr.A421006909*). Tiesu praksē nostiprinātais princips skaidrojams ar tiesiskās stabilitātes principu un normatīvo aktu spēkā stāšanās brīdi – 05.04.1993. stājās spēkā Zemesgrāmatu likums, savukārt 10.08.1995., stājoties spēkā Būvniecības likumam, un 01.07.1997., stājoties spēkā Vispārīgajiem būvnoteikumiem, tika ieviestas izmaiņas būvniecības uzsākšanai nepieciešamajos priekšnoteikumos. Attiecīgi būvniecību, kura veikta līdz minētā regulējuma spēkā stāšanās brīdim, nav pamata pārvērtēt. Ievērojot šo, Pašvaldībai nav pamata apšaubīt, ka līdz Dzīvojamās mājas dzīvokļu privatizācijas brīdim veiktā palīgēku apbūve ir īstenota, veidojot Dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamo palīgēku kopumu.

Ievērojot minēto, nosakot Dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamo zemesgabalu ir nemama vērā apbūve, kas veikta līdz Dzīvojamās mājas dzīvokļu privatizācijas brīdim, t.i., funkcionāli nepieciešamajā zemesgabalā iekļaujot būves – saimniecības ēka un abi pagrabi.

Ministru kabineta 2016.gada 2.augusta noteikumu Nr.505 "Zemes ierīcības projekta izstrādes noteikumi" 6.punkts nosaka, ka zemes vienības robežu posmus projektē pa izliektiem apvidus lineāriem objektiem vai kā taisnu iedomātu līniju bez lauzumiem, ievērojot esošo apbūvi, robežu pagrieziena leņķus veidojot pēc iespējas tuvāk 90 grādiem. Savukārt Saistošo noteikumu Nr.32 63.punkts nosaka, ka ēkas un būves izvieto ne tuvāk kā 4 m no zemes vienības robežām.

Nemot vērā, ka Dzīvojamā māja atrodas vienā kvartālā ar dzīvojamām mājām "Tožas 4", "Tožas 6", "Tožas 8", Kocēnu pagastā, Valmieras novadā, funkcionāli nepieciešamā zemes gabala robežas ir saskaņojamas arī ar šīm dzīvojamām mājām noteiktā funkcionāli nepieciešamā zemes gabala robežām.

Ievērojot iepriekš veikto izvērtējumu par esošo apbūvi, teritorijas plānošanas noteikumos noteiktiem apbūves parametriem, piekļuves iespējām, kopējo kvartāla plānojumu, Ministru kabineta 2016.gada 2.augusta noteikumu Nr.505 6.punktu un Saistošo noteikumu Nr.32 63.punktu, un nemot vērā, ka Zemes vienības kopējā platība ir 5,1 ha, kā rezultātā pēc Dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamā zemes gabala noteikšanas ir iespējama atlikušās Zemes vienības daļas izmantošana atbilstoši noteiktajam lietošanas mērķim (lauksaimniecības zeme), Dzīvojamās mājas funkcionāli nepieciešamā zemesgabala robežas nosakāmas atbilstoši šī lēmuma pielikumam.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un Administratīvā procesa likuma 27.panta pirmo daļu, 63.pantu, 66.panta pirmo daļu, likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamā māju privatizāciju" 28.pantu, Pašvaldības dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamā zemes gabala noteikšanas un pārskatīšanas komisija, balsojot: ar 5 balsīm "Par" (Ilze Beķere, Līga Zvirbule, Lauma Melece, Mārtiņš Ķibers, Krišjānis Ķibers), "Pret" – nav, "Atturas" – nav, nolemj:

1. noteikt dzīvojamās mājas "Tožas 8", Kocēnu pagastā, Valmieras novadā, kadastra apzīmējums 9664 002 0027 003, funkcionāli nepieciešamā zemes gabala robežas saskaņā ar pielikumu;

2. noteikt dzīvojamās mājas "Tožas 8", Kocēnu pagastā, Valmieras novadā, funkcionāli nepieciešamā zemes gabala platību – **2850** m², kurš atrodas uz vienas zemes vienības, Kocēnu pagasts, Valmieras novads, kadastra apzīmējumu 9664 002 0027;
3. noteikt dzīvojamās mājas "Tožas 8", Kocēnu pagastā, Valmieras novadā, funkcionāli nepieciešamā zemes gabala nekustamā īpašuma lietošanas mērķi - vienstāva un divstāvu daudzdzīvokļu māju apbūve (kods 0701).

Pielikumā: "Dzīvojamās mājas "Tožas 8", Kocēnu pagastā, Valmieras novadā, funkcionāli nepieciešamā zemes gabala projekts" uz 1 lappuses.

Piemērotās tiesību normas

1. Likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 1.panta 1. un 20.punkts, 28.pants, 85.panta otrā daļa;
2. Piespiedu dalītā īpašuma izbeigšanas likuma 1.panta 6.punkts, 5.panta ceturtā daļa;
3. Administratīvā procesa likuma 15.panta divpadsmītā daļa, 62.pants;
4. Ministru kabineta 2015.gada 8.septembra noteikumu Nr.522 „Privatizējamai dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamā zemes gabala noteikšanas kārtība“ 4.punkts;
5. Ministru kabineta 2016.gada 2.augusta noteikumu Nr.505 "Zemes ierīcības projekta izstrādes noteikumi" 6.punkts;
6. Kocēnu novada teritorijas plānojuma 2014.-2025.gadam un saistošo noteikumu Nr.32/2013 "Kocēnu novada teritorijas plānojuma 2014.-2025.gadam grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi", kas apstiprināti ar Kocēnu novada pašvaldības domes 13.11.2013. sēdes lēmumu Nr.6 (1§) 63., 178., 179., 334. un 338.punkts.

Izvērtētā dokumentācija

1. [REDACTED] 17.03.2023. iesniegums (Pašvaldībā reģistrēts ar Nr.4.1.8.3/23/2273);
2. [REDACTED] 14.07.2023. iesniegums (Pašvaldībā reģistrēts ar Nr.4.1.8.3/23/5265);
3. Valmieras novada būvvaldes 04.01.2023. atzinums par būves pārbaudi Nr.BIS-BV-19.9-2023-68.

Lēmums stājas spēkā ar tā paziņošanas brīdi. Saskaņā ar Paziņošanas likuma 8. panta otro daļu dokumenti, kas paziņots kā vienkāršs pasta sūtījums, uzskatāms par paziņotu astotajā dienā no dienas, kad tas iestādē reģistrēts kā nosūtāmais dokumenti, savukārt atbilstoši Paziņošanas likuma 9.panta otrajai daļai dokumenti, kas sūtīts pa elektronisko pastu, uzskatāms par paziņotu otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas.

Šo administratīvo aktu mēneša laikā pēc tā spēkā stāšanās dienas var apstrīdēt Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā Pašvaldības domē Lāčplēša ielā 2, Valmierā, Valmieras novadā, LV-4201, e-pasts: pasts@valmierasnovads.lv.

Komisijas priekšsēdētāja

Ilze Bekere

